

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра публічного управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ІФНТУНГ

протокол № 10/2022 від 15.09. 2022 р.

Голова вченої ради ІФНТУНГ

Светахій КРИЖАНІВСЬКИЙ

15 «09» 2022 р.

**МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ У ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІЙ СИСТЕМІ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Третій рівень (доктор філософії)

(рівень вищої освіти)

галузь знань

28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність

281 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва)

освітньо-наукова програма

Публічне управління та адміністрування
(назва)

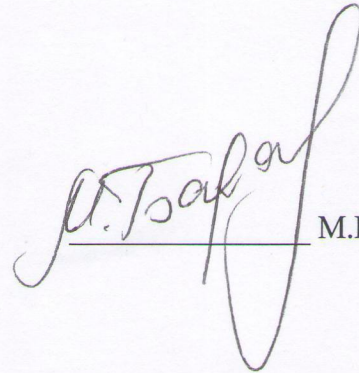
вид дисципліни

обов'язкова
обов'язкова /вибіркова

Робоча програма дисципліни «Місцеве самоврядування у децентралізованій системі публічного управління» для аспірантів, що навчаються за освітньо-професійною програмою доктора філософії за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування

Розробник:

Доцент кафедри публічного управління та адміністрування
кандидат наук з державного управління, доцент

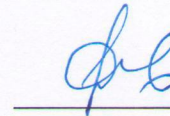

М.П. Баран

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

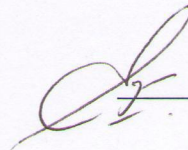
Завідувач кафедри публічного управління та адміністрування,
доктор наук з державного управління, доцент

М.С. Орлів

Узгоджено:

Завідувач відділу аспірантури і докторантури,
кандидат технічних наук, доцент

В. Р. Процюк

Гарант ОНП «Публічне управління та адміністрування»,
доктор філософських наук, професор

Д.І. Дзвінчук

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Місьцеве самоврядування у децентралізованій системі публічного управління» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах	
			Семестр 3	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	5	5	5	5
Кількість модулів	3	3	3	3
Загальний обсяг часу, год	150	150	150	150
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	48	12	48	12
лекційні заняття	24	6	24	6
семінарські заняття	-	-	-	-
практичні заняття	24	6	24	6
лабораторні заняття	-	-	-	-
Самостійна робота, год, у т.ч.	102	138	102	138
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	50	20	50
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	42	42	42	42
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	20	20	20
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-
підготовка до екзамену	20	20	20	20
Форма семестрового контролю	Екзамен		Екзамен	

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття компетентностей, які забезпечать здатність проводити оригінальні самостійні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для розвитку інституту місцевого самоврядування в Україні та забезпечення його ефективного функціонування у децентралізованій системі публічного управління, ідентифікувати й розв'язувати комплексні проблеми у сфері місцевого самоврядування.

У результаті вивчення дисципліни аспірант повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички: (4-5)

- знати особливості реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні загалом та Івано-Франківській області зокрема;
- знати особливості зародження, функціонування та розвитку інституту місцевого самоврядування в Україні у децентралізованій системі публічного управління;
- знати нормативно-правові акти у сфері місцевого самоврядування та уміти їх застосовувати у сфері місцевого самоврядування;
- уміти аналізувати нормативно-правові акти та формувати пропозиції до їх вдосконалення зважаючи на потреби територіальних громад;
- уміти планувати розвиток територіальних громад на засадах сталого розвитку в децентралізованій системі публічного управління.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у аспірантів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:
загальних:

ЗК 2. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.

фахових:

ФК 2. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

ФК 3. Здатність забезпечувати належний рівень якості наукових/науково-методичних продуктів, послуг чи процесів.

ФК 4. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації.

ФК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання

ФК 11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

Результати навчання дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

ПРН 1 – Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан науки, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.

ПРН 6 – Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

ПРН 8 – Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.

ПРН 10 – Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер
		24	6	
М 1	ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	8	2	
ЗМ1	Передумови адміністративно-територіальної реформи	4	1	
T 1.1	Вступ. Спроби реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні 1990-2013 роки: Найбільші проблеми управління територіями перед реформою. Українська реформа 1990. Спроба 1. 1998 рік: Є концепція – немає реформи. Спроба 2. 2005 рік «Реформа Безсмертного». Спроба 3. 2008-2009 роки Спроба 4. «Відкат 2010-13 роки». Спроба 5. Початок реформи 2014 рік – новий старт+політична воля	2		5, 14, 17, 19, 23
T 1.2	Нормативно-правовий механізм реформування МС та територіального устрою влади: Європейська Хартія місцевого самоврядування. Концепція реформування місцевого самоврядування та організації влади в Україні. ЗУ «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Методика формування спроможних територіальних громад. Методичні рекомендації щодо критеріїв формування адміністративно-територіальних одиниць субрегіонального (районного) рівня	2		1, 2, 3, 7, 8, 14, 29, 30, 43
ЗМ2	Результати децентралізації 2014-2020 рр.	4	1	
T 2.1	Досягнення децентралізації: Формування рівня територіальних громад: основні кроки. Формування районного рівня. Результати фінансової децентралізації.	2		1, 7, 10, 15, 26, 32, 36, 37, 42
T 2.2	Роль міжнародних програм та проєктів у провадженні реформи децентралізації та активізація громадянського суспільства: Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні (ПУЛЬС) USAID. Програма U-LEAD. Програма «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) та ін. Роль жителів громади у добровільному об'єднанні	2		44-49

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер
	територіальних громад та формуванні стратегічного розвитку громади.			
М 2	ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІЙ СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	8	2	
ЗМ 3	Гене́за та розвиток місцевого самоврядування в Україні. Правова основа місцевого самоврядування	4	1	
Т 3.1	Виникнення та розвиток місцевого самоврядування: місцеве самоврядування як основа демократичного ладу європейської держави. Основні концепції (теорії) місцевого самоврядування. Англосаксонська та континентальна моделі місцевого самоврядування. Європейська Хартія місцевого самоврядування.	2		2, 4, 19,
Т 3.2	Огляд законодавства у сфері місцевого самоврядування: Конституція України про місцеве самоврядування, характеристика Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про запобігання корупції», важливі документи щодо воєнного стану в Україні	2		3, 11, 12, 35, 36, 43
ЗМ4	Перспективи децентралізації в Україні	4	1	
Т 4.1	Розвиток механізмів регулювання процесу децентралізації та розвитку місцевого самоврядування в Україні: підвищення ефективності застосування норм ЗУ «Про співробітництво територіальних громад». Перспективи важливих для децентралізації законопроектів: нові функції місцевих державних адміністрацій, вирішення питань АТУ, про розподіл повноважень між ОМС та органами виконавчої влади, про службу в ОМС, про органи самоорганізації населення	2		1, 5, 7, 13, 24, 43
Т 4.2	Європейський досвід децентралізації: Основ європейського місцевого самоврядування як складової демократії. Досвіду укрупнення первинних ланок місцевого самоврядування в Європі. Аналіз основних повноважень органів місцевого самоврядування європейських країн	2		2, 28, 38, 39, 41

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер
МЗ	ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	8	2	
ЗМ5	Сталий розвиток громади	4	1	
Т. 5.1	Сталий розвиток громади: Теоретичні основи дослідження концепції сталого розвитку. Цілі сталого розвитку. Міжнародні документи з проблем сталого розвитку. Питання сталого розвитку у документах України: загальна характеристика	2		16, 22, 27, 43
Т. 5.2	Стратегічне планування – основа сталого розвитку територій: Характеристика основних етапів стратегічного планування. Залучення громадськості до розробки, реалізації та моніторингу стратегічних планів/стратегій розвитку. Впровадження моделі збалансованої системи показників в органах місцевого самоврядування з урахуванням закордонного досвіду	2		9, 20, 21, 25, 40
ЗМ6	Ресурсна основа місцевого самоврядування, забезпечення ефективного використання ресурсів	4	1	
Т 6.1	Ресурси територіальних громад: Внутрішні та зовнішні ресурси територіальних громад. Бюджетні та позабюджетні джерела фінансування розвитку територіальних громад. Проектна діяльність територіальної громади.	2		1, 7, 18, 31, 37
Т 6.2	Створення умов для співробітництва територіальних громад в Україні: Правові засади співробітництва територіальних громад в Україні. Чинники, які сприяють успішності співробітництва територіальних громад. Проблеми співробітництва ТГ. Стимулювання співробітництва територіальних громад.	2		6, 13, 33, 34

Всього:

М1 – змістових модулів 2

М2 – змістових модулів 2

М2 – змістових модулів 2

3.2 Теми практичних (семінарських) занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т)	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер
		24	6	
М 1	ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	8	2	
ЗМ1	Передумови адміністративно-територіальної реформи	4	1	
Т 1.1	Вступ. Спроби реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні 1990-2013 роки	2		5, 14, 17, 19, 23
Т 1.2	Нормативно-правовий механізм реформування МС та територіального устрою влади	2		1, 2, 3, 7, 8, 14, 29, 30, 43
ЗМ2	Результати децентралізації 2014-2020 рр.	4	1	
Т 2.1	Досягнення децентралізації.	2		1, 7, 10, 15, 26, 32, 36, 37, 42
Т 2.2	Роль міжнародних програм та проєктів у провадженні реформи децентралізації та активізація громадянського суспільства	2		37, 44-49
М 2	ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІЙ СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	8	2	
ЗМ 3	Генеza та розвиток місцевого самоврядування в Україні. Правова основа місцевого самоврядування	4	1	
Т 3.1	Виникнення та розвиток місцевого самоврядування	2		2, 4, 19,
Т 3.2	Огляд законодавства у сфері місцевого самоврядування	2		3, 11, 12, 35, 36, 43
ЗМ4	Перспективи децентралізації в Україні	4	1	
Т 4.1	Розвиток механізмів регулювання процесу децентралізації та розвитку місцевого самоврядування в Україні	2		1, 5, 7, 13, 24, 43
Т 4.2	Європейський досвід децентралізації	2		2, 28, 38, 39, 41
М3	ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	8	2	
ЗМ5	Сталий розвиток громади	4	1	
Т. 5.1	Сталий розвиток громади	2		16, 22, 27, 43
Т.5.2	Стратегічне планування – основа сталого розвитку територій	2		9, 20, 21, 25, 40

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т)	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер
ЗМ6	Ресурсна основа місцевого самоврядування, забезпечення ефективного використання ресурсів	4	1	
Т 6.1	Ресурси територіальних громад	2		1, 7, 18, 31, 37
Т 6.2	Створення умов для співробітництва територіальних громад в Україні	2		6, 13, 33, 34

3.3 Завдання для самостійної роботи аспіранта

З метою поглиблення знань та розвитку компетентностей за темами курсу «Місьцеве самоврядування у децентралізованій системі публічного управління» аспірантам запропоновано:

- ознайомитися із платформами для дистанційного навчання, наприклад, Prometheus <https://prometheus.org.ua/about-us/>, ВУМ online <https://vumononline.ua/>, Educational Era – EdEra <https://www.ed-era.com/> та ін.
- оберіть 2 навчальні курси, дотичні до дисципліни «Місьцеве самоврядування у децентралізованій системі публічного управління», обґрунтуйте свій вибір – письмово до 1 сторінки;
- пройдіть навчання, отримайте сертифікат;
- скріни «прогресу» та сертифіката надайте викладачеві.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Європейська Хартія місцевого самоврядування. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036
3. Конституція України. Дата оновлення 02.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
4. Місьцеве самоврядування в Україні : навч. посіб / кол. авт.; за заг. ред. В.М. Скрипничука. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. 788 с.
5. Обізнані мешканці – сильна громада : навчально-методичні матеріали для місцевих лідерів / В.П. Петренко, Н.П. Струк, В.М. Кушнірюк ; за заг. ред. А.В. Мазака, М.П. Баран. – Івано-Франківськ, 2016. – 100 с.
6. Організація співробітництва територіальних громад в Україні. Практичний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Європейський Союз, Рада Європи. Київ, 2017. 105 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/11/Organizatsiya-spivrobitnitstva-teritorialnih-gromad-v-Ukrayini.pdf>
7. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад: наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 №265 URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/metodychni-rekomendacziyi-.pdf>

10. Про затвердження перспективного плану формування територій громад Івано-Франківської області: розпорядження КМУ від 22 квітня 2020 р. № 483-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2020-%D1%80#Text>
 11. Про місцеве самоврядування : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
 12. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
 13. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>
 14. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80/stru>
 15. Про утворення та ліквідацію районів: постанова Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-20#Text>
 16. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
 17. Ткачук А. Ф. Децентралізація для всіх: від загальної інформації до конкретних порад. К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 52 с. URL: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/vidannya-1-prEC-PRN-Last-send.pdf>
 18. Ткачук Анатолій, Дацишин Маркіян. Внутрішні та зовнішні ресурси для розвитку громади або Чому брак грошей не є первинною проблемою громади? (навчальний модуль). К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 152 с. URL: <https://hromady.org/wp-content/uploads/2018/04/Vnutrishni-i-zovnishni-resyrsul.pdf>
 19. Ткачук Анатолій, Агранофф Роберт, Браун Тревор. Місьцеве самоврядування: світовий та український досвід: посібник. URL: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2017/08/Misceve-samovryaduvannya.pdf>
 20. Ткачук Анатолій, Кашевський Василь, Мавко Петро. Стратегічне планування у громаді: навчальний модуль. К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 96 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/84/Strategichne-planuvannya.pdf>
 21. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. / О. В. Берданова, В. М. Вакуленко та ін. К. 2017. 129 с. URL: <https://bit.ly/3CDk19E>
- #### 4.2 Додаткова література
22. Базові документи URL: <https://sd4ua.org/shho-take-stalij-rozvitok/bazovi-dokumenty/>
 23. Євтушенко О. Н., Лушагіна Т. В. Місьцеве самоврядування в Україні : теорія та практика становлення : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2013. 316 с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/164>
 24. 10 важливих для децентралізації законопроектів, які вже у Верховній Раді (+інфографіка) URL: <https://bit.ly/3AzuyA7>
 25. Карий О.І., Панас Я.В. Місьцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. К., ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 176 с. URL: <https://auc.org.ua/sites/default/files/library/6misiniweb.pdf>
 26. Крупник А. С., Кіщенко В. В. Як це працює? Історії успіху вирішення проблем розвитку в об'єднаних територіальних громадах: зб.к матеріалів / під ред. К. Д. Златіної. Кропивницький: ТОВ «Студія реклами та дизайну «Арідан», 2018. 32 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/294/how.pdf>
 27. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» URL: <https://ukraine.un.org/uk/49413-2017-nacionalna-dopovid-cili-stalogo-rozvitku-ukraina>
 28. Янг Дейвід. Місьцеве самоврядування в країнах Скандинавії та Балтії: огляд 2020 URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/720/Ukrainian_finalver_bluebook_compressed.pdf

29. Методичні рекомендації щодо критеріїв формування адміністративно-територіальних одиниць субрегіонального (районного) рівня URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/439/Metod.recom_rayon_.pdf
30. Методичні рекомендації щодо розроблення статуту територіальної громади села, селища, міста URL: <https://bit.ly/3I2ph7V>
31. Можливості для громад та підприємців: основні державні програми (інфографіка) URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15394>
32. Остапенко Павло, Перхалюк Роман, Бончковський Олександр, Остапенко Станіслав. Атлас адміністративно-територіального устрою України. Новий районний поділ та територіальні громади: 2020. Видання друге. Київ. 2020. 56 с. URL: <https://bit.ly/3eaordV>
33. Практичний порадник для представників органів місцевого самоврядування по налагодженню співробітництва територіальних громад <https://bit.ly/3Tvtu8K>
34. Реєстр договорів про співробітництво територіальних громад. Міністерство розвитку громад та територій: офіційний веб-сайт Міністерства. URL: <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/regional-dev/rozvytok-mistsevoho-samovryaduvannya/reyestr/>
35. Федченко Л. Рекомендації щодо практичного впровадження положень з розвитку інституту старост URL: <https://bit.ly/3TraZCt>
36. Реформа з децентралізації: перехід від добровільного об'єднання територіальних громад до адміністративного укрупнення територіальних громад та районів: посібник щодо розгляду окремих спорів, обумовлених змінами в адміністративно-територіальному устрої України, що відбулися у 2020 році. Рада Європи, 2021. 45 с. URL: <https://bit.ly/3HZE6bf>
37. Панасюк Р.В. Публічне управління використанням спільних ресурсів територіальних громад України: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Івано-Франківськ, 2021 URL: <https://bit.ly/3YzqiuY>
38. Ткачук А. Ф. Естонія: місцеве самоврядування: робочі записки. К: ІКЦ «Легальний статус», 2014. 48 с. URL: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2015/06/Estoniya-2014.pdf>
39. Ткачук А. Ф. Латвія: довга дорога реформи: робочі записки. К: ІКЦ «Легальний статус», 2015. 56 с. URL: <https://bit.ly/3K9c7Zt>
40. Ткачук А.Ф. Від перспективного плану до стратегії розвитку громади: через призму досвіду об'єднаних територіальних громад Хмельниччини. К.: ТОВ «Видавництво «ЮСТОН», 2018. 76 с. URL: <https://bit.ly/3YEv1fe>
41. Ткачук Анатолій Французький досвід децентралізації очима вільними від захоплення. 30.09.2016 URL: https://www.csi.org.ua/publications/france_decentralization/
42. Функціональна децентралізація збірник відповідей на типові запитання (підготовлено на основі запитань учасників публічних заходів «Інституту громадянського суспільства» 06.2014-05.2015) URL: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2016/05/BroshuraZbirnikQuestion-PRN.pdf>
- 4.3 Інформаційні ресурси а Інтернеті**
43. Верховна Рада України: Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
44. Децентралізація : сайт. URL: <https://decentralization.gov.ua/>
45. Інформаційна кампанія «Я – громада» : веб сторінка UNDP Україна. URL: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/operations/get-involved/info-campaign-decentralization.html>
46. Національний інститут стратегічних досліджень : офіційний сайт. URL: <http://www.niss.gov.ua/>
47. Швейцарсько-український проект DESPRO «Підтримка децентралізації в Україні» : сайт. URL: <http://despro.org.ua/>
48. U-LERN: U-LEARN.org.ua – навчальний проект Програми «U-LEAD з Європою». URL: <https://u-learn.org.ua/p/u-lead-about>
49. Інститут громадянського суспільства: офіційний сайт URL: <https://www.csi.org.ua/>

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАКТИКУМУ

У вивченні дисципліни використовуються такі методи навчання: МН 1 – словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь-пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 – наочні методи (МН 2.2 – демонстрування; МН 2.4 – комп’ютерні і мультимедійні методи); МН 3 – практичні методи (МН 3.4 – практичні роботи); МН 15 – проблемно-пошуковий метод; МН 17 – дослідницький метод; МН 18 – методи самостійної роботи вдома; МН 20 – інтерактивні методи (МН 20.1 – кейс-метод, МН 20.2 – дискусія, МН 20.3 – мозковий штурм, МН 20.4 – рольові і ділові ігри, МН 20.5 – тренінгові заняття).

Контрольні заходи: МФО 1 – іспит, МФО 10 – комплексний контроль

6. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Усі види робіт слід виконувати вчасно, щоб зберегти загальний темп курсу, котрий сприяє засвоєнню матеріалу, розвитку компетентностей, передбачених цією робочою програмою.

Допуск до складання іспиту з дисципліни відбувається після виконання усіх видів робіт та завдань відповідно до робочої програми.

Пропущені заняття, які не передбачають групової аудиторної роботи, відпрацьовуються згідно графіку, узгодженого з викладачем.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу. Оцінювання здобувачів проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за співвідношенням, представленим у табл. 4.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Зразок схеми нарахування балів при оцінюванні знань аспірантів з дисципліни наведено в таблиці 4.

Таблиця 4 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань аспірантів з дисципліни «Місцеве самоврядування у децентралізованій системі публічного управління»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модуль 1	
Активність на лекційних заняттях змістового модуля ЗМ1	10
Активність на лекційних заняттях змістового модуля ЗМ2	10
Активність на лекційних заняттях змістового модуля ЗМ3	10
Контроль засвоєння теоретичних знань та практичних вмінь змістового модуля ЗМ1	10
Контроль засвоєння теоретичних знань та практичних вмінь змістового модуля ЗМ2	15
Контроль засвоєння теоретичних знань та практичних вмінь змістового модуля ЗМ3	15
Контроль засвоєння завдань для самостійної роботи аспіранта	30
Усього	100

Іспит з дисципліни виставляється відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни